

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio VI. Utrùm gratia per peccatum interrupta, finalis, donum
perseverantiæ, & glorificatio sint effectus prædestinationis ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

torum, nulla supposita actione libera hominis recipientis Sacramentum; five tribuatur dependenter à libera cooperatione voluntatis humanæ. Probatur, quia quod conducit ad beatitudinem consequendam, & eo fine à Deo tribuitur, est effectus prædestinationis; sed ita conducit, & tribuitur à Deo illud augmentum; ergo &c.

122. Dico 4. Remissio pœnæ, tam in hac vita per satisfactionem, quàm in futuro sæculo per satisfactionem, est effectus prædestinationis. Probatur primò, quia complet ultimam justificationem, delens reatum, ac debitum pœnæ. Secundò, quia tollit impedimentum gloriæ, five consecutionis illius; sed hæc sufficiunt, ut sit effectus prædestinationis; ergo &c.

SECTIO VI.

Virum gratia per peccatum interrupta, finalis, donum perseverantiae, & glorificatio sint effectus prædestinationis?

123.

ADVERTES primò, cùm gratia habitualis sapius destruitur, etiam in prædestinatione, per peccatum mortale superveniens, dubium esse inter Theologos, an in prædicto eventu prima ejus productio, five collatio fuerit effectus prædestinationis, aut solum à communi providentia supernaturali processerit? Secundò, eandem esse difficultatem de virtutibus infusis, & de nostris actibus supernaturalibus meritoriis, quando per peccatum mortale interruptuntur. Tertiò, quæstionem posse procedere de gratiâ interruptâ, aut quoad suam restitutionem per pœnitentiam, aut quoad primam ejus collationem, antequam per peccatum interruptatur. Quartò, certum omnibus esse debere, per pœnitentiam recuperari, non solum quod responderet merito de congruo pœnitentiæ, sed etiam totam intensiorem gratiæ deperditæ, si ve illa, aut illius pars conferatur ex liberalitate, five ex vi meritorum, quæ per peccatum mortificata jacebant, ut suo loco dicemus, interim videri possunt *D. Thom. 3. p. q. 89. art. 5. ubi P. Vasq. tom. 4. dub. 12. & 1. 2. tom. 2. de grat. d. 221. cap. 6. & P. Soar. in Opuscul. Relect. de Revivisc. meritor. His positis.*

124.

Dico 1. Gratia per peccatum interrupta quoad ejus reparationem per pœnitentiam est effectus prædestinationis. Ita *P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 4. n. 5. P. Valent. q. 23. punct. 3. P. Herice tract. 3. d. 30. cap. 4. num. 18. P. Ruiz d. 22. sect. 7. num. 1. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 1. n. 17. P. Arrub. d. 83. cap. 1. n. 1. P. Arriaga d. 38. sect. 1. subsect. 1. n. 3. P. Præposit. q. 23. art. 8. dub. 6. num. 49. P. Amicus d. 15. sect. 5. n. 161. P. Compton. tom. 1. d. 44. sect. 2. num. 6. & alii. Probatur facillè, quia hujusmodi gratia reviviscens post peccatum per pœnitentiam, five sit eadem numero, quæ antea fuerat collata, reproducta, five alia ejusdem intensiōis, data est ex intentione dandi gloriæ; & conjuncta cum perseverantia finali in re, & actu causat ipsam gloriæ; ergo non potest non esse effectus prædestinationis.*

125.

Dico 2. Hujusmodi gratia per peccatum interrupta, etiam quoad primam ejus collationem, est effectus prædestinationis. Ita Doctores proximè citati. Probatur primò, quia hujusmodi gratiæ

quoad primam ejus collationem conveniunt omnes conditiones requisitæ, & supra traditæ, ut sit effectus prædestinationis; siquidem est supernaturalis, effectus Dei, actu conferens ad salutem, ex intentione illius conferendæ, & ex meritis Christi data; sed quæ ita se habent, sunt effectus prædestinationis; ergo &c. Confirmatur, quia si non fuisset primò collata, neque postea revivisceret, neque prædestinatus tantam haberet gratiam, & gloriæ: Deindè fuit primò collata ex speciali affectu ipsius salutis; siquidem quando Deus prævidet, quod aliquid ad aliquem finem post aliquam conditionem in effectu conducet, & illud confert, absque dubio ex intentione talis finis confert; Deus autem in prima collatione illius gratiæ prævidebat, quod illa, posita conditione pœnitentiæ factæ post peccatum, in effectu conducere ad salutem, & illam dedit; ergo dedit ex speciali intentione ipsius salutis; sed hæc sunt requisitæ, & sufficiunt, ut sit effectus prædestinationis; ergo &c.

Probatur secundò, quia permissio peccati, ut infra dicemus, est effectus prædestinationis; & tamen non conducit ad salutem, nisi interveniente peccato; ergo à fortiori illa prima gratiæ collatio erit effectus prædestinationis, licet non conducatur ad salutem, nisi post peccatum per pœnitentiam extinctum. Confirmatur, quia peccatum, saltem moraliter non extinguit omnino primum jus, quod illa dedit ad gloriæ, sed solum illud mortificat, & consopit; siquidem ita adhuc vivit in acceptione divina, ut habeat vim reviviscendi cum ipsa gratia, si peccati impedimentum per pœnitentiam removeatur; sed post illius reparationem est effectus prædestinationis, quia datus, & conducit ad gloriæ; ergo etiam ante in prima collatione talis erit, quia idem jus habet, & eodem modo ad gloriæ conducit.

Probatur tertio, quia in Adversariorum sententiâ negante electionem ad gloriæ ante meritâ absolute prævisa, sufficit, ut aliquid sit effectus prædestinationis, quod tribuatur ex præscientiâ conditionatâ, per quam præsciatur profuturum ad salutem consequendam, posita aliqua conditione; sed Deus per eandem Scientiam præscit primam illam gratiæ collationem profuturam ad salutem consequendam, si ponatur ut conditio reparationis illius post lapsum; siquidem interruptio non impedit, neque tollit talem præscientiam; ergo hoc sufficit, ut sit prædestinationis effectus.

Probatur quartò, quia hujusmodi gratia semper durat, si non formaliter in se, saltem virtualiter in effectibus, nempe in meritis condignis, quorum fuit principium, & causa; siquidem talia merita non pereunt per peccatum, sed solum mortificantur, & ideo, eo ablato, manent viva in acceptione divina; sed sufficit, quod ita duret in effectibus, ut sit prædestinationis effectus, ut patet in vocationibus congruis, quæ sunt prædestinationis effectus, ut diximus, & tamen solum durant in effectibus, nempe in meritis; ergo &c.

Oppositum tenent *P. Vasq. 1. part. d. 93. cap. 3. P. Alarcon. tr. 4. d. 4. cap. 3. n. 9. P. Rhodé. d. 5. q. 2. sect. 7. §. 1. & alii. Pro quibus: Obijciunt. Effectus prædestinationis constituuntur in quadam mediorum serie continuata usque ad gloriæ in re obtentam; sed non ita constituitur illa prima gratiæ collatio; siquidem per peccatum interruptitur; ergo non est prædestinationis effectus, sed solius providentiæ supernaturalis communis. Respondet primò negando majorem: talis enim continuatio*

tinuatio solum esset necessaria, quando illa gratia per peccatum omnino extingueretur; non autem sic extinguitur moraliter, sed solum ejus jus ad gloriam mortificatur, sicut & merita; sicque bene potuit Deus illam tribuere ex speciali intentione ipsius gloriæ; siquidem si illam videbat amittendam per peccatum, etiam prævidebat reparandam per penitentiam, ac tandem effectum habituram, & fortasse ipsum peccatum permittebat cum proposito reparationis, cum illud non permetteret ut malum perpetuum, sed ut temporale cum voluntate, aut expressâ, aut tacitâ dimittendi illud, quod sufficit, ut ipsa gratia conferatur primò collata ex vi prædestinationis, & ut illius effectus.

130. Respondeo secundò cum P. Sarr. cit. n. 7. licet ipsa gratia per penitentiam non esset reparanda, adhuc posse esse effectum prædestinationis, dummodò aliquo modo conferret ad beatitudinem; siquidem beatitudinis effectus non est sola gratia, quæ permanet in vita æterna, sed etiam quæ aliquo modo confert ad illius consecutionem; hæc autem gratia, etiam si non esset reparanda, adhuc conferret & esset utilis ad salutem: Primò quatenus esset occasio excitans hominem, quando postea resurgit, ut haberet plura merita permanentia in vitam æternam, aut quia inde excitaretur ad graviores dolores, aut ad majorem gratiarum actionem pro susceptis beneficiis, & similes actus. Secundò, quatenus recordatio illius gratiæ amissæ posset deservire ad ferventiùs, & faciliùs conandum refarcire damnum majori cum diligentia & fervore secundum illud Apoc. 2. ibi: *Memento, unde excideris, & age penitentiam, & prima opera fac*; & majori cum facilitate, aut propter habitum acquisitum, aut propter bona phantasmata, quæ permanent, non obstante peccato; ergo etiam tunc ipsa prima gratiæ collatio ratione talis utilitatis erit effectus prædestinationis.

131. Instabis: D. Paulus ad Rom. 8. cit. referens effectus prædestinationis immediatè connectit justificationem cum glorificatione; ergo ut illa sit prædestinationis effectus, debet esse continuata, & non interrupta. Respondeo D. Paulum locutum fuisse de justificatione indefinitè, & secundum se totam, quæ prout sic immediatè conjungitur cum gloria ratione alicujus illius partis, qualis est gratia finalis; non autem secundum omnes suas partes: unde ut absolutè dicatur conjungi immediatè cum gloria, scitis est, quod cum illa sic conjungatur secundum ultimum complementum. Accedit, quod licet D. Paulus loqueretur de justificatione continuata, & hanc diceret esse effectum prædestinationis, non idè id negavit de gratia interrupta; nam qui unum affirmat, non idè aliud negat.

132. Obijcies 2. Prima gratiæ collatio per peccatum interrupta, est etiam communis reprobis; sed in his non est effectus prædestinationis; alioqui salvarentur; ergo neque talis erit in prædestinatis. Respondeo distinguendo majorem: est etiam communis reprobis, si sumatur absolutè, & secundum se; concedo majorem: si ut conjuncta cum prævisione reparationis, & ejus decreto consideretur; nego majorem: nam in hoc sensu fuit primò data ex speciali intentione salutis consequendæ, quod non habet, si consideretur secundum se, quo modo datur reprobis.

133. Confirmatur exemplo ipsius gratiæ, etiam quando non interruptitur; nam etiam tunc ejus prima collatio, si ipsa gratia consideretur secundum se tantum, est etiam communis reprobis; non ita

tamen si consideretur ut conjuncta cum prævisione perseverantiæ finalis, & ejus decreto divino, in quo sensu est prædestinationis effectus; licet talis non sit in illo alio; ergo similiter de ipsa gratia interrupta, prout diximus. Et adhuc patet, quia Deus absolutè decrevit tantam dare huic prædestinato beatitudinem, sive gloriam, & pro medio elegit illam primam gratiæ collationem; ergo si hanc ille non haberet postea, neque daretur ejus reparatio, neque prædestinatus ipse tantam assequeretur gloriam, quantam Deus ei decrevit dare; consequenterque divinum decretum frustraretur, quod nullus dicet.

134. Obijcies 3. Prima gratiæ collatio Adamo facta in statu innocentie non fuit effectus prædestinationis illius; siquidem non fuit ei collata ex meritis Christi Redemptoris, ut supra diximus; licet ipsa gratia fuerit postea ejus effectus in sui reparatione; ergo similiter gratia illa interrupta, licet sit effectus prædestinationis in sua reparatione, non ita tamen erit in sua prima collatione. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia illa prima gratiæ collatio Adamo facta non potuit esse, neque ex efficaci intentione salutis, neque ex meritis Christi Redemptoris, quia facta fuit ante peccatum absolutè prævisum; Christus autem decretus, & Adamus efficaciter electus post illud prævisum, ut supra diximus; sicque ei defuerunt hæc duæ conditiones, idèque non fuit prædestinationis effectus: at verò cum ita non defuerint primæ illæ collationi gratiæ interruptæ, quia jam Christus Dominus fuerat decretus, & homines efficaciter electi, potuit esse & ex meritis Christi, & ex intentione efficaci salutis; consequenterque esse prædestinationis effectus.

135. Obijcies 4. licet peccatum, ut retractatum inferriat ad salutem, non potest esse effectus prædestinationis; ergo etiam, licet hujusmodi gratia inferriat ad salutem post ejus reparationem, & ut sic sit prædestinationis effectus, non ita erit in prima ejus collatione interrupta. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia peccatum non potest in se à Deo eligi, etiam in ordine ad retractationem, ut medium ad salutem; siquidem ab eo non potest in se amari; idèque sola ejus retractatio in se amatur, ipsum verò peccatum permittitur: at verò illa prima gratiæ collatio, cum sit bona, potuit à Deo in se amari, sicque eligi, ut eligitur, tanquam medium ad salutem; consequenterque esse effectus prædestinationis, licet non ita possit esse peccatum.

136. Obijcies 5. Per penitentiam non reproducitur eadem numero gratia, quæ primò fuit collata, sed alia diversa; ergo illa prima non potest influere in salutem, quod erat necessarium, ut esset prædestinationis effectus. Respondeo quidquid sit de antecedente, illo enim dato, adhuc ipsa gratia influeret in salutem, si non physicè, de quo in præsentia non agimus, saltem moraliter, quatenus propter illam primam ejus collationem homo postea per penitentiam reparatus plus gratiæ & gloriæ recipit, quàm reciperet, si talis gratiæ collatio non præcederet, quod sufficit, ut sit prædestinationis effectus: præsertim, cum gratia, etiam quando continuatur, non semper influat physicè in beatitudinem.

137. Obijcies 6. Illa prima gratiæ collatio non conducit ad gloriam, nisi per penitentiam; sed penitentia, cum pendeat à libera hominis voluntate, non potest videri ut conducent ad gloriam, nisi posita jam ipsius hominis determinatione, hæc au-

tem non datur, quando datur illa prima gratiæ collatio; ergo hæc non potest tunc videri ut cōducens ad gloriam; consequenterque neq; ut effectus prædestinationis. Resp. distinguendo majorem: nisi per pœnitentiam ponendam; concedo majorem: jam positam; nego majorem: cum autem Deus in ipsa prima gratiæ collatione per scientiam conditionatam videat ipsam pœnitentiam ponendam, ideo jam prævidet eam in effectu profuturam ad gloriam, & sub hac intentione illam tribuit.

138. Patet à simili, quia etiam quodlibet auxilium congruum, ut cōducatur ad gloriam consequendam, dependet à consensu libero; & donatio ultimi dependet à libera hominis acceptance; & tamen quia Deus per scientiam conditionatam videt ipsum hominis consensum, & liberam ejus determinationem in effectu ponendam, dicimus collationem talis auxilii, quod Deus sub illa conditione prævidet profuturum, esse prædestinationis effectum; ergo similiter.

139. Instabis: Illa gratia, ut primò collata non cōducit ad salutem vi suâ, sed ut per pœnitentiam reparata; ergo sola ejus reparatio erit prædestinationis effectus. Respondeo negando antecedens: pœnitentia enim non præstat huic gratiæ vim, ut cōducatur ad salutem, sed respectu illius solùm se habet tanquam removens prohibens peccatum, ut illius vis, & jus, quod per peccatum impediatur, reviviscat, & obliget ad dandam gloriam; sicque à prima collatione id habuit; consequenterque fuit effectus prædestinationis.

140. Objicies 7. Quando Deus primò dat illam gratiam, neque per Scientiam Mediam prævidet, quod illa de facto cōducatur ad salutem, donec ipse se determinet ad dandum auxilium subsequens, per quod homo moveatur ad pœnitentiam; ergo non potuit illam dare ut sic ex efficaci intentione salutis; consequenterque neque ut effectum prædestinationis. Respondeo negando antecedens; Deus enim per Scientiam Mediam prævidet, quid posita hac, aut illa conditione futurum sit, ideoque antequam absolute velit dare aliquod auxilium Petro v. g. ad gratiam acquirendam, jam præfuit: Si dederit hoc, dabo etiam alterum, quo à peccato resurget: ac proinde jam prævidet illud primum futurum utile de facto ad gloriam; consequenterque jam potest illud dare ex intentione efficaci ipsius gloriæ. Patet in ipsa prima collatione gratiæ non interrumpendæ; jam enim Deus prævidet, quod illa de facto cōducatur ad salutem, quia per Scientiam Mediam videt se daturum auxilia subsequencia usque ad gratiam finalem.

141. Dico 3. Gratia finalis, ut finalis, est effectus prædestinationis. Ita P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 3. n. 5. P. Vafq. 1. p. d. 93. cap. 3. n. 19. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 1. n. 10. P. Arrub. d. 84. cap. 2. num. 6. P. Ruiz d. 22. sect. 6. num. 4. P. Herice tract. 3. d. 30. n. 17. P. Rhodex d. 5. q. 2. sect. 7. §. 1. P. Compton. tom. 1. d. 44. sect. 2. n. 6. & alii. Probatur primò, quia hæc gratia habet omnes condiciones supra requisitas, ut sit effectus prædestinationis; & ita est propria electorum, ut non competat reprobis; ergo procedit ut à causa speciali eorum electionis, sive prædestinationis; consequenterque est illius effectus. Secundò, quia gratia tunc intelligitur finalis, quando in ultimo vitæ instanti per gloriam consummatur, & eam assequitur; sed tunc est effectus prædestinationis juxta illud ad Ephes. 1. Elegit nos in ipso, ut essemus sancti, & immaculati in conspectu ejus in charitate; ergo gratia finalis absolute est effectus prædestinationis. Confirmatur, quia

gloria est gratia consummata; sed ut gratia consummetur, debet usque ad finem vitæ durare, quod est esse gratiam finalem; ergo sicut gloria est effectus prædestinationis, ut infra dicemus, etiam illius effectus erit gratia finalis.

Dico 4. Donum perseverantiæ etiam est effectus prædestinationis. Ita D. Aug. lib. de prædest. Sanctior. cap. 16. lib. de bono persever. cap. 7. 8. & 17. lib. de corrept. & grat. cap. 6. 7. 8. & 12. D. Prosper. lib. 1. de Vocat. Gent. cap. 24. D. Hilar. in Epist. ad August. D. Fulgent. lib. 1. ad Monim. cap. 7. P. Soar. cit. n. 6. P. Ruiz cit. n. 5. & alii. Probatur primò ex autoritate Cœlestin. 1. Epist. 1. cap. 11. ibi: Apostolica sedis inviolabiles sanctiones bonæ voluntatis exordia, & incrementa probabilius Auditorum, & in eis perseverantiam ad Christi Domini gratiam referre docuerunt. Et Trid. Sess. 6. cap. 13. decernit, de perseverantiæ munere, de quo scriptum est. Qui perseveraverit usque in finem hic salvus erit, quod quidem aliunde haberi non potest, nisi ab eo, qui potens est, eum, qui stat, statuere, ut perseveranter stet, &c. ex quibus constat ad perseverantiam requiri speciale auxilium gratiæ, quod solùm datur prædestinatis, qui salutem consequuntur; ergo &c.

Probatur secundò, quia donum perseverantiæ ultra gratiam sanctificantem includit specialia auxilia cōgrua tam interna, quàm externa, quibus Deus dirigit, & custodit electum, ne deficiat, saltem finaliter; sed tam hæc auxilia, quàm gratia sanctificans finalis sunt effectus prædestinationis, ut diximus; ergo etiam sic erit illud donum. Confirmatur, quia est medium supernaturale à Deo specialiter datum ad salutem in effectu consequendam; sed quod ita se habet est effectus prædestinationis; ergo &c.

Dices: Infantes neque possunt operari moraliter, neque peccare, neque indigent illis auxiliis, & dono perseverantiæ; ergo saltem in illis non habet locum præfens conclusio. Respondeo negando consequentiam; nam etiam suo modo eis competit, quatenus ipsa mors in gratia habet quodammodo rationem perseverantiæ juxta illud: Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus: siquidem procedit ex speciali amore, & curâ Dei eos dirigentis ad talem finem assequendum. Accedit, dato quod tale donum non competat infantibus, adhuc competere adultis, in quibus habet rationem effectus prædestinationis; neque enim dicimus debere competere omnibus prædestinatis, ut sit prædestinationis effectus; alioqui omnes prædestinationis effectus deberent sic competere omnibus prædestinatis, quod non est dicendum.

Dico 5. Gloria beatitudinis est effectus prædestinationis. Ita D. Thom. hic q. 23. a. 2. & 5. Magist. in 1. dist. 40. Albert. 1. p. q. 63. membr. 1. Alexand. 1. part. q. 28. membr. 4. a. 2. Richard. 1. dist. 40. d. 1. q. 1. Marsil. 1. q. 41. a. 1. notab. 2. 3. & 5. Gabr. dist. 41. q. unica, a. 3. dub. 1. ubi Greg. a. 1. Capreol. dist. 40. q. unica, a. 1. Caiet. Driedo, Soto, Zamel. P. Molin. hic q. 23. a. 2. d. 3. & a. 5. d. 1. membr. 6. P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 3. n. 2. P. Vafq. 1. p. d. 93. cap. 4. & d. 93. cap. 1. P. Bellarm. lib. 2. de grat. cap. 15. P. Valent. hic q. 23. pun. 3. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 1. n. 8. P. Herice tr. 3. d. 30. cap. 4. n. 21. P. Ruiz d. 21. sect. 3. n. 2. P. Arrub. d. 84. cap. 2. n. 6. P. Alarcon. tract. 4. d. 4. cap. 2. n. 2. P. Arriaga d. 38. sect. 1. subsect. 2. n. 15. P. Rhodex tom. 1. d. 5. q. 2. sect. 7. §. 1. P. Compton. tom. 1. d. 44. sect. 1. n. 4. & alii. Probatur primo ex illo ad Rom. 8. ubi D. Paulus inter prædestinationis effectus glorificationem enumerat. Quos prædestinavit, hos & vocavit; & quos vocavit, hos

hos & iustificavit; quos autem iustificavit, hos & glorificavit; ergo &c.

146. Dicent primò, hunc locum non esse intelligendum de gloria beatitudinis, sed de claritate bonæ famæ, & nominis, ut indicat verbum *Magnificavit*, quod est in alia lectione, & ut orabat Christus Dominus Joan. 17 ibi: *Clarifica me Pater*. Non placet primò, quia talis expositio est contra Sanctos Patres, & mentem D. Pauli, nam D. Paulus loquitur de gloria, quæ est per se debita iustificationi, & maxime intenta per prædestinationem, qualis non est gloria illa accidentalis extrinseca, aut quia non spectat ad ordinem prædestinationis, aut quia est communis etiam reprobis, aut quia potest non esse in aliquibus prædestinatis. Et D. Aug. lib. de corrept. & grat. cap. 9. *Illam gloriam, inquit, est hic intelligenda, de qua idem dicit: Cum Christus apparuerit vita nostra, tunc & vos apparebitis cum ipso in gloria*. Et lib. de prædest. Sanctior. cap. 17. *Glorificavit, inquit, illo utique fine, qui non habet finem*. Secundò, quia licet ibi sumatur, prout pertinet ad gloriam beatitudinis accidentalem, hæc supponit essentialem, ex qua oritur, & si illa est effectus prædestinationis, multò magis erit hæc. Ad illam lectionem *Magnificavit*, dicimus in vulgata Sixti V. legi *Glorificavit*, quæ sola lectio recta est.

147. Dicent secundò, hunc locum intelligendum esse de augmento gratiæ & virtutum, & de adoptione divina, ut ibi exponunt D. Chrysost. hom. 15. & alii Patres. Sed contra primò, quia licet aliqui Patres ita exponant, nullus ex illis excludit glorificationem; imò cum de adoptione loquuntur, intelligere videntur adoptionem perfectam, & consummatam; consummatur autem per glorificationem. Secundò, quia Apostolus ibi loquitur de illa gloria, de qua dixit 1. Cor. 2. *Oculus non vidit, &c. quæ præparavit Deus diligentibus se*; hæc autem est gloria beatitudinis.

148. Probatur secundò, quia qui efficaciter ordinat media ad aliquem finem in effectu consequendum, non solum est causa applicationis mediorum, sed etiam affectionis finis ipsius juxta illud: *Quidquid est causa causa, est causa sui causati*; sed prædestinatio ordinat media efficaciter ad gloriam, ut ad finem in effectu consequendum; ergo non solum erit causa applicationis mediorum, sed etiam affectionis ipsius finis, nempe gloriæ; consequenterque hæc erit illius effectus. Confirmatur ab exemplo, quia ars Medicinæ ex eo, quod ordinet, & applicet efficaciter medicamenta ad corporis sanitatem in effectu consequendam, non solum est causa illius applicationis, sed etiam illius affectionis; ergo similiter dicendum de prædestinatione applicante media, & efficaciter intendente animæ salutem.

149. Probatur tertio, quia gloria habet omnes condiciones, de quibus supra, ut sit prædestinationis effectus; siquidem est supernaturalis, effectus Dei, conducit actu ad beatitudinem, quatenus actu, & formaliter illam causat in homine, procedit ex voluntate speciali glorificandi prædestinatum, & ex meritis Christi Redemptoris; ergo &c. Confirmatur, quia licet gloria sit finis prædestinationis, hoc non obstat, quominus sit prædestinationis effectus; siquidem excepto ultimo fine, qualis est Bonitas Divina, quicumque alius finis Providentiæ Divinæ debet ab illa causari; ergo &c.

150. Oppositum tenet Durand. in 1. dist. 41. q. 2. n. 10. & Carthag. discursu 3. dub. 2. Pro quibus Argues 1. Sola media sunt effectus prædestinationis:

tum quia hæc definitur à D. Aug. prout supra diximus: *Præparatio beneficiorum Dei, &c.* præparatio autem solum est de mediis: tum etiam quia prædestinatio est pars subiectiva Providentiæ; hæc autem solum est de mediis, non autem de fine, cuius intentionem efficacem supponit; sed gloria non est medium, sed finis prædestinationis, ut per se patet; ergo &c. Respondeo ad maiorem, sola media esse effectus prædestinationis proximos, & immediatos; hoc autem non tollere, quominus habeat alium remotum, & mediatum, qualis est ipsa gloria; nam si prædestinatio immediate causat media, & media immediate causant gloriam, etiam ratione illorum ipsa prædestinatio remota, & mediatè causat ipsam gloriam juxta illud Philosophi: *Quidquid est causa causa, est causa sui causati*: idemque quod dicimus de prædestinatione, dicendum est de Providentiæ: neque definitio D. Aug. contra hoc facit, ut consideranti patebit.

151. Instabis: Solum id, quod conducit ad salutem est effectus prædestinationis; sed sola media conducunt ad salutem, & non ita conducit gloria; cum sit ipsa salus; ergo sola media, & non ipsa gloria, sunt effectus prædestinationis. Respondeo omne illud, quod conducit ad salutem, aut efficienter, aut formaliter, esse effectum prædestinationis; gloria autem, licet non ita conducatur efficienter, sicut media, conducit tamen formaliter, quatenus recepta in prædestinato illum efficit formaliter gloriosum.

Argues 2. Glorificatio præter infusionem luminis, & productionem Visionis Beatæ, importat etiam unionem Essentiæ Divinæ in ratione speciei intelligibilis cum intellectu Beati; sed hanc non potest causare prædestinatio; siquidem effectus ordinatur ad prædestinatum, & ad illum non potest ordinari Essentia Divina, cum potius ad illam ipse prædestinatus, & omnia alia ordinentur; ergo neque potest ipsam glorificationem causare; consequenterque hæc non est illius effectus. Respondeo negando minorem: illam enim causat eo modo, quo unitur; nam si perfectioni Essentiæ Divinæ non repugnat illa unio extrinseca cum intellectu creato, etiam non repugnabit, quod sic dicatur fieri à prædestinatione divina, & esse illius effectum.

Argues 3. Glorificatio est finis prædestinationis; ergo non potest esse ejus effectus; alioqui esset effectus sui ipsius; siquidem causaret media, & cum media illam causent, etiam à se ipsa, saltem mediatè causaretur juxta illud: *Quidquid est causa causa, est causa sui causati*. Respondeo negando consequentiam; neque enim implicat, quod una res sit causa, & effectus in diverso genere, etiam respectu ejusdem; sanitas enim est causa in genere causæ finalis respectu artis medicinæ, & est illius effectus in genere causæ efficientis; sicque similiter de glorificatione. Neque ex hoc sequitur, esse causam sui ipsius; siquidem causat media finaliter, & ab illis causatur efficienter, sicque in diverso genere, in quo non habet locum illud proloquium, sed solum quando causant in eodem genere. Patet in prædestinatione ipsa formali, nempe actibus internis Dei, qui cum applicent Omnipotentiam ad media producenda per auxilia congrua efficienter, & ipsa media etiam efficienter causant gloriam in executione, ipsamet gloria causatur etiam efficienter, saltem mediatè ab ipsa prædestinatione formali, cum utraque causalitas sit in genere efficientis, aut physice, aut moraliter; ideoque dicimus gloriam esse prædestinationis effectum.

Dico 6.

154. Dico 6. Non solum gloria essentialis animæ, sed etiam gloria accidentalis corporis, & omnes aliæ proprietates consequentes ipsam gloriam, sive essentialem, sive accidentalem, sunt effectus prædestinationis. Ita P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 3. n. 2. P. Arrubal. d. 84. cap. 2. n. 6. P. Ruiz. d. 21. sect. 3. n. 2. P. Alarcon. rr. 4. d. 4. cap. 2. n. 2. & alii. Probatur primò, quia gloria essentialis, ut diximus, est effectus prædestinationis; ergo etiam sic erit gloria accidentalis, & omnes earum proprietates, quæ illas consequuntur; siquidem accessorium sequitur principale. Secundò, quia quidquid est causa causa, est causa sui causati; sed prædestinatio est causa ipsius gloriæ essentialis, & hæc est causa gloriæ accidentalis, & utraque suarum proprietatum; ergo prædestinatio est etiam causa, saltem remota, tam gloriæ accidentalis, quam illius proprietatum.

S E C T I O VII.

Utrum mala pœna, & culpa sint effectus prædestinationis?

155. **D**IFFICULTAS I. Utrum malum pœnæ sit effectus prædestinationis? Affirmative, Ita P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 8. num. 1. & alii communiter. Probatur primò ex illo ad Philipp. 1. ibi: *Vobis donatum est pro Christo, non solum ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo patiamini*: ubi comparatur fides cum malis pœnæ; sed fides est effectus prædestinationis; ergo etiam talia erunt mala pœnæ. Secundò, quia huiusmodi mala sunt simpliciter bona, ideoque non solum à Deo permilla pro hoc statu naturæ lapsæ, sed etiam intenta; atqui quæ ita se habent, possunt à Deo præstari ex affectu beatitudinis, & prædestinationis; consequenterque esse ejus effectus; ergo &c.
156. Probatur 3. quia Martyrium est malum pœnæ; & tamen est beneficium Dei singulare, ac medium efficacissimum ad beatitudinem consequendam; consequenterque prædestinationis effectus; ergo &c. Quartò, quia remissio pœnæ peccatis debita, prout prædestinatis confertur in hac vita, ut gloriam citius assequantur, est prædestinationis effectus, ut nullus dubitat; & tamen per mala pœnæ frequenter comparatur; ergo hæc, saltem in radice, sunt effectus prædestinationis. Confirmatur, quia malum pœnæ unius hominis potest esse effectus prædestinationis alterius, si ei prosit ad salutem, ut sapius sit; siquidem sapius unus videns alterum patientem, excitatur ad actus virtutum exercendos, per quos gloriam in effectu assequitur; ergo &c.
157. Dices: Decretum pœnæ, cum supponat culpam, pertinet ad voluntatem subsequenter; sed prædestinatio est voluntas antecedens; ergo ipsa pœna non potest esse effectus prædestinationis. Respondeo primò negando consequentiam; neque enim argumentum probat; siquidem cum effectus supponat causam, nihil officit, imò requiritur, ut aliquid sit effectus, quod sit aliquid subsequens ipsam causam. Secundò, Deum ex intentione gloriæ inter alia media ad eam consequendam, potuisse eligere aliquid, quod supponat culpam, & hoc potuisse esse ipsum malum pœnæ satisfactoriæ; sicut etiam potuit eligere pœnitentiam, quæ etiam supponit peccatum, prout supra diximus.
158. Instabis: Si Deus eligeret mala pœnæ, ut

media ad salutem, aut ea eligeret ante, aut post culpam prævisam in esse absoluto: Non primum; jam enim supra diximus, Deum non prædefinire pœnam, ut pœnam ante culpam absolute prævisam: Non secundum; siquidem, cum ipsa pœna sit medium propinquius fini, debet intendi prius; ergo &c. Respondeo primò cum aliquibus, Deum eligere huiusmodi mala ante prævisam culpam in esse absoluto, sed post illam prævisam in esse conditionato, quod non reputant inconvenienti, cum sit in ordine ad majus bonum ipsius patientis.

Respondeo secundò, Deum ea eligere post culpam absolute prævisam, & nullum esse inconveniens, quod tunc posterius eligat medium propinquius fini, quando illud prius eligere repugnat illius Bonitati Divinæ: solum enim tunc prius eligit quod est propinquius, quando id non habet essentialem repugnantiam cum sua Bonitate. Addo ad verificandam conclusionem satis esse, si loquamur de malo pœnæ minus rigorosæ, qualis est sola meritoria; non autem de illa, quæ est rigorosè satisfactoria.

Difficultas 2. Utrum malum culpæ, sive peccatum sit effectus prædestinationis? Advertes, malum culpæ, sive peccatum hic considerari posse, aut secundum malitiam formalem, aut secundum suam entitatem physicam, & materiale, quam habet, & tunc aut prout ipsa materialitas procedit à peccatore; aut prout procedit à Deo; nihil enim reale physicum producit in rerum natura, ad quod Deus non concurrat, saltem ut causa universalis. Hoc posito.

Dico 1. Peccatum consideratum secundum malitiam formalem non est effectus prædestinationis. De hoc nullus Catholicus dubitat. Ita P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 8. n. 2. P. Vasq. 1. p. d. 93. cap. 2. P. Ruiz. d. 23. sect. 1. n. 1. P. Herice tract. 3. d. 37. cap. 6. n. 29. & alii. Probatur primò, quia effectus prædestinationis est effectus proprius Dei; sed non ita est peccatum secundum suam malitiam formalem, ut dicitur in Concil. Araus. cap. ult. & in Trid. Sess. 6. can. 7. alioqui Deus diceretur specialis causa, & author peccati; ergo &c. Secundò, quia effectus prædestinationis debet actu conducere ad vitam æternam; sed non ita conducit peccatum secundum malitiam formalem, imò potius ab illa avertat ad pœnam æternam; ergo &c. Tertio, quia effectus prædestinationis debet à Deo intendi specialiter in ordine ad beatitudinem; sed non ita intenditur, neque intendi potest peccatum, imò à Deo positive per nolitionem rejicitur juxta illud: *Quoniam non Deus volens iniquitatem tuas*; ergo &c. Quartò autoritate D. Aug. lib. de prædest. Sanctior. cap. 10. ubi dicit, Deum sola illa prædestinasse, quæ ipse facturus est; sed non est facturus peccatum, ut ejus author; ergo neque illud prædestinavit; consequenterque non est effectus prædestinationis.

Dico 2. Peccatum consideratum secundum suam materialitatem, prout hæc procedit à peccatore, etiam non est effectus prædestinationis. Ita P. Soar. cit. P. Herice cit. P. Ruiz cit. n. 2. P. Alarcon. rr. 4. d. 4. cap. 5. n. 5. & alii infra citandi. Probatur primò, quia effectus prædestinationis debet esse specialiter à Deo, & ab eo volitus; sed materialitas peccati, prout est à peccatore non est à Deo, neque ab eo volita, imò prohibita; ergo &c. Secundò, quia ipsa materialitas peccati, prout est à peccatore, est causa proxima, & proximum fundamentum ipsius peccati; ergo si prout sic effectus à Deo